Příloha 8 : Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta	Filozofická fakulta
Habilitační obor	Lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky)
Uchazeč	Mgr. Silvie Válková, PhD.
Pracoviště	Centrum jazykového vzdělávání FF UP Olomouc
Habilitační práce	*Regulating Discourse: Compliments and Discourse Signposts (English-Czech Interface)*

Habilitační komise

Předsedkyně	Prof. PhDr. Ludmila Urbanová, CSc. Masarykova univerzita – Filozofická fakulta
Členové	Prof. PhDr. Libuše Dušková, DrSc. Univerzita Karlova – Filozofická fakulta
	Prof. PhDr. Aleš Klégr Univerzita Karlova – Filozofická fakulta
	doc. PhDr. Adela Böhmerová, M.A., Ph.D. Univerzita Komenského v Bratislavě – Filozofická fakulta
	doc. PhDr. Jana Chamonikolasová, Ph.D. Masarykova univerzita – Filozofická fakulta

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazečky

Uchazečka Mgr. Silvie Válková, Ph.D. (*1967) absolvovala v r. 1990 magisterské studium oboru angličtina - čeština na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Již během studia projevovala zájem o studium jazykovědných disciplin. Se svými počátečními pracemi se účastnila studentských vědeckých a odborných soutěží, v nichž načerpala zkušenosti, které posléze zúročila při psaní diplomové práce na téma *Jazyková předznamenání replik v dialogu.*

Po skončení magisterského studia odešla do učitelské praxe, nejdříve na základní, potom na střední školu, aby se seznámila s obsahovou náplní i metodikou výuky angličtiny jako cizího jazyka a získala tak zkušenosti pro své budoucí profesionální zaměření. V roce 1997 získala v rámci konkurzu místo odborné asistentky na Katedře anglického a německého jazyka

Pedagogické fakulty Univerzity Palackého. V roce 2015 získala místo zástupkyně ředitele Centra jazykového vzděláváni na Filozofické fakultě, kde v současné době vykonává svou profesionální činnost.

V roce 2001 Silvie Válková úspěšně obhájila disertační práci na téma *Politeness as a Communicative Strategy and Language Manifestation in Cross-Cultural Perspective* a získala titul Ph.D. Publikovanou verzi disertační práce kladně hodnotil přední odborník na tematiku zdvořilosti G.N. Leech, který si monografii vyžádal jako studijní materiál pro své doktorandy.

Silvie Válková nepatří mezi lingvisty, které by zaujalo pouze jedno výzkumné téma, ale zajímá se systematicky o široké spektrum tematických okruhů. Její metodický přístup zahrnuje rovinu teoretickou (vytváření teoretických rámců), aplikační (ověřování nosnosti teoretických poznatků aplikací na autentická jazyková data) a zároveň také promítnutí aplikovaných poznatků do lingvistické praxe.

Výsledky její badatelské činnosti se dají shrnout do několika okruhů. V hlavní oblasti své vědecko-badatelské činnosti se habilitandka systematicky zaměřuje především na dvě oblasti výzkumu, a to zdvořilost a její jazykové ztvárnění, a analýzu diskurzních ukazatelů. Charakteristickým rysem jejího přístupu, ve smyslu Hallidayova pojetí jazykové architektury, je hledání a nalézání obecných jednotících teoretických rámců (viz její pojetí komunikativně regulativních a komunikativně konstitutivních jednotek jazyka; sjednocení různorodých jazykových prostředků, které mohou sloužit jako diskurzní ukazatele; návrh pojímat řečové akty jako řečové soubory, scénáře, které poskytují prostor pro preciznější klasifikaci autentických jazykových dat, jak to vyplývá z funkční aplikace při analýze komplimentů a omluv.

Dalším společným rysem jejích studií je důsledná konfrontace angličtiny s češtinou, která má v české anglistice dlouholetou tradici již od dob Mathesiových. Uchazečka vychází z klasických komparativních studií Josefa Vachka, v současné české anglistice především ze studií prof. Duškové. V práci habilitandky se důsledně prosazuje pojetí interdisciplinární, prosazující sociolingvistický přístup k řešeným tématům. Je třeba vyzvednout její aplikaci Goffmanovy koncepce tváře (facework) při vymezování komunikativních strategií spojených se zdvořilostí a distribucí diskurzních ukazatelů.

Ve svém didakticky zaměřeném výzkumu se Silvie Válková dlouhodobě zabývá kvantitativním výzkumem písemného projevu pokročilých studentů angličtiny. Soustřeďuje se na vybrané aspekty písemného projevu vysokoškolských studentů: tyto vybrané lingvistické jevy porovnává z hlediska frekvence se srovnatelnými texty psanými rodilými mluvčími. Cílem analýzy je identifikovat potřeby studentů tak, aby jejich výuka byla koncipována efektivněji a cíleněji.

Publikační činnost habilitandky lze hodnotit velmi pozitivně. Silvie Válková je autorkou nebo spoluautorkou deseti původních článků ve vědeckých časopisech. Uveřejnila také 14 vědeckých studií v recenzovaných sbornících, z nichž jeden je registrován na Web of Science.

Časopisecké práce autorky jsou uveřejněny převážně v odborných lingvistických časopisech *Linguistica Pragensia*, *Discourse and Interaction* a *Topics in Linguistics*. Její nejnovější komplexní studie byla publikována v roce 2018 v prestižním zahraničním časopise *Linguistik Online*, který vydává Univerzita v Bernu. Kromě článků je habilitandka také autorkou vědecké monografie a spoluautorkou dvou kapitol v monografii, přičemž jedna z nich je zahraniční. Monografie *Rethinking Directions in Languge Learning within the University Context* je po finální korektuře připravena k publikaci v rámci Research-publishing.net a bude vydána v Polsku ještě v tomto roce. Kapitola v české monografii, která bude vydána ve vydavatelství Univerzity Palackého pod názvem *Pragmalingvistické a sociopragmatické komunikační aspekty*, vznikla v rámci projektu *Verbální agresivita v komunikačních strategiích českého mediálního diskurzu od roku 1945 do současnosti.* V roce 2016 získala habilitandka ocenění děkana PdF UP za přínos k rozvoji fakulty v oblasti publikačních výstupů.

Významná je účast habilitandky na domácích i zahraničních konferencích. Zúčastnila se celkem 22 konferencí, z nichž sedm se konalo v zahraničí. V září 2018 se zúčastnila s referátem na 2nd International Conference on Sociolinguistics v Budapešti. Podnětné jsou její referáty a prezentace v rámci invited lectures. K jejím zahraničním kontaktům patří především lingvistická pracoviště ve Finsku, Lotyšsku a Řecku.

Redaktorská činnost Silvie Válkové zahrnuje členství v redakční radě časopisu *Jazykovědné aktuality*, který je časopisem Jazykovědného sdružení ČR. Dále je odbornou recenzentkou časopisu *Discourse and Interaction*, dříve také pracovala pro časopisy *Ostrava Journal of English Philology* a *Krajiny češtiny.* Je editorkou šesti tematických sborníků z konferencí pořádaných Katedrou anglického jazyka na PdF UP *New Trends in Educating Future Teachers of English.* V roce 2018 editovala sborník příspěvků z konference *Trendy v jazykovém vzdělávání v terciární sféře v jazykových centrech na univerzitách v ČR a SR*, kterou organizačně i obsahově zajišťovala v Centru jazykového vzdělávání FF Univerzity Palackého.

Habilitandka se zúčastnila několika grantových projektů, z nichž většina byla zaměřena na výuku angličtiny jako cizího jazyka a využití e-learningu ve výuce. Kromě toho se podílela na grantu VEGA ve Slovenské republice *Zdvorilostné stratégie v masmediálnej komunikácii z interkultúrneho hľadiska*. V současné době se účastní projektu *Univerzita Palackého jako komplexní vzdělávací instituce*, v němž má za úlohu přípravu metodologického manuálu.

.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazečky ***odpovídá*** požadavkům standardně kladeným na uchazeče při habilitačním řízení na MU v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky).

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazečky

Od roku 1997 do roku 2015 byla uchazečka odbornou asistentkou na Katedře anglického jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, přičemž v letech 2005–2008 byla na tomto pracovišti vedoucí katedry. V roce 2015 přešla na Filozofickou fakultu UP v Olomouci, kde pracuje dosud ve funkci zástupkyně ředitele Centra jazykového vzdělávání FF UP. Od akademického roku 2015/2016 se věnuje přípravě, organizování a vedení metodologických seminářů pro vyučující Centra jazykového vzdělávání v rámci dalšího vzdělávání akademických pracovníků. V současné době se podílí na projektu *Univerzita Palackého jako komplexní vzdělávací instituce*. Od roku 2015 je uchazečka pověřena metodologickým zajištěním formátu zkoušek z cizího jazyka pro studenty doktorských studijních programů na FF UP.

Habilitandka vedla 7 bakalářských a 8 diplomových prací. Protože pracoviště na PdF UP nemá akreditovaný doktorský studijní program, uchazečka působila jako konzultantka dvou dizertačních prací na Filozofické fakultě UP. Doktorandka Jana Adámková obhájila doktorskou disertaci na téma The Multifaceted Nature of British Political Discourse.

Silvie Válková je autorkou čtyř vysokoškolských učebnic : English Grammar, která vyšla jako kapitola v knize *Materials and Tasks for Distance Students Teaching English in the Primary Schools*, dále *Morphology 1.*, *Morphology 2.* a *Morfologie (Anglická gramatika I)*.

V rámci přípravy budoucích učitelů angličtiny na pedagogické fakultě vyučovala uchazečka předměty v bakalářském a v magisterském studiu, a to v prezenční i kombinované formě studia. V bakalářském studiu přednášela morfologii, syntax a lexikologii, k těmto přednáškám zároveň vedla i praktické semináře. Semináře vedla také z úvodu do lingvistiky a z vybraných kapitol současného anglického jazyka. V magisterském studiu vedla semináře z textové analýzy a vybraných kapitol gramatiky. Ve všech uvedených disciplínách kladla důraz na to, aby studenti měli povědomí o typologické odlišnosti angličtiny, ale zároveň se kultivovali ve svém mateřském jazyce, na jehož pozadí mohou různé gramatické jevy vysvětlit a porovnat.
Na Katedře anglistiky a amerikanistiky FF MU (na pozvání vedení katedry) vedla semestrální kurz úvodu do stylistiky v bakalářském studiu.
V době vedení Katedry anglického jazyka na PdF UP se habilitandka soustředila na rozvoj pracoviště v oblasti pedagogické i odborné. Pravidelně inovovala náplň předmětů i formu výuky tak, aby odpovídala potřebám studentů angličtiny a moderním trendům ve výuce. V oblasti odborné/vědecké podporovala aktivní účast vyučujících na konferencích, odborně i organizačně zajišťovala přípravu konferencí pro vyučující angličtiny z pedagogických fakult v ČR. Ve zkušebních komisích pro státní závěrečné zkoušky bakalářské a magisterské pracovala jako členka komise, byla také členkou komise pro státní rigorózní zkoušky.
Změnou pracoviště po přechodu do Centra jazykového vzdělávání Univerzity Palackého se změnila především cílová skupina jejích studentů. Habilitandka připravuje studenty v akademické oblasti na studium v zahraničí a na odbornou práci v cizím jazyce v rámci svého oboru. V současné době vyučuje studenty v kurzech akademické angličtiny. Věnuje pozornost

oblastem, které jsou pro české studenty problematické. Centrum jazykového vzdělávání poskytuje jazykovou výuku nejen studentům Filozofické fakulty, ale také pedagogům. Akademikům se věnuje v oblasti obecné angličtiny a zejména při přípravě na odborná cizojazyčná vystoupení na konferencích.
Na Ústavu cizích jazyků Pedagogické fakulty se uchazečka stále podílí na výuce budoucích učitelů v rámci programů celoživotního vzdělávání. Kromě toho organizuje a připravuje semináře pro vyučující Centra jazykového vzdělávání v oblasti metodiky, podílí se formou přednášek a workshopů na dalším vzdělávání akademických pracovníků. Obsahově se její semináře zaměřují především na nové trendy ve výuce cizích jazyků.
Silvie Válková poskytovala odborné konzultace při překladu publikace *Společný evropský referenční rámec pro jazyky (Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme)*. V roce 2014 byla členkou panelu odborníků pro Certifikovanou zkoušku z češtiny pro cizince (CCE) na Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Od letošního roku je také odbornou garantkou akreditace Letní školy slovanských studií na FF UP v Olomouci.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazečky ***odpovídá*** požadavkům, standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky) na MU.

Svou vysokou odbornou kvalifikaci prokázala habilitandka také ve své přednášce pro širší odbornou veřejnost, která proběhla dne 1. 11. 2016 na Filozofické fakultě MU na téma *Politeness as a Sociolinguistic Concept and its Language Manifestation.*

Hodnocení habilitační práce uchazečky

Uchazečka předložila k obhajobě habilitační spis na téma
Regulating Discourse: Compliments and Discourse Signposts (English-Czech Interface).
Komise konstatuje, že předložená habilitační práce je na požadované obsahové a formální úrovni a přináší zcela nové poznatky v daném oboru.

Ve svém oponentském posudku hodnotí **doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD**., z Prešovské univerzity přínos této disertace slovy: „Cenným výsledkom analytickej práce autorky je **vyabstrahovanie invariantnej štruktúry komplimentu** jako rečového setu, jeho sémantickej a formálnej typológie a zohľadnenie sociologických parametrov (rod, status, vek účastníkov) a objektu komplimentu a komplimentovania v medzikultúrnom porovnaní“.

Oponetka **doc. PhDr. Renata Povolná, PhD**., z Pedagogické fakulty MU vyslovuje toto hodnocení: „Velkým přínosem monografie je vytváření koncepčního rámce, v němž je zdvořilost provázána s neurčitostí a vágností a v němž se autorka snaží popsat síť jazykových prostředků, které regulují všechny tři součásti sémantického systému jazyka definovaného podle Hallidaye (1985).Domnívám se, že s ohledem na navržený pojmový rámec a detailní

analýzu komplimentů a vybraných diskurzních ukazatelů z mezikulturní a pedagogické perspektivy je posuzovaná monografie velmi přínosná a zaslouží si pozornost z řad badatelů v oblasti diskurzní analýzy i pragmatiky“.

V oponentském posudku **doc. PhDr. Markéty Malé, PhD.** z Ústavu anglického jazyka a didaktiky Univerzity Karlovy se uvádí: „Předložná habilitační práce spojuje dvě oblasti pragmatiky, jimž se autorka věnuje už řadu let a které dominují její publikační činnosti. Jak autorka ukazuje, obě oblasti zahrnují jednotky, jejichž užití v diskurzu není řízeno gramatickými pravidly, ale spíše principy kooperace a zdvořilosti. S hlubokou znalostí dosavadního výzkumu prezentuje autorka v habilitační práci svůj vlastní originální pohled. Její funkční přístup, opírající se o výklad zdvořilosti jako „zachování tváře“, akcentuje sociální dimenzi jazykové interakce, dynamické spoluvytváření a vyjednávání diskurzních funkcí v konkrétní situaci“.

Komise považuje předložený habilitační spis za velmi přínosný, především z hlediska sociolingvistické metodologie a kontrastivní lingvistiky. Autorka analyzuje jazykový materiál z hlediska sociopragmatického a pragmalingvistického. V této analýze uplatňuje autorka nejnovější teoretické poznatky z uvedených oblastí lingvistiky.

Závěr: Úroveň habilitační práce dr. Válkové odpovídá požadavkům, standardně kladeným na habilitační práce v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky) na MU.

Výsledek tajného hlasování

počet členů komise	5
počet členů přítomných hlasování	5
počet odevzdaných hlasů	5
z toho kladných	5
záporných	–
neplatných	–

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování ze dne 10. 9. 2018, následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce, předkládá komise Vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh jmenovat uchazečku Mgr. Silvii Válkovou, PhD.,

docentkou v oboru lingvistika konkrétních jazyků (germánské jazyky).

V Brně dne 12. 9. 2018

prof. PhDr. Ludmila Urbanová, CSc.

Masarykova univerzita, Filozofická fakulta

prof. PhDr. Libuše Dušková, DrSc.

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

prof. PhDr. Aleš Klégr

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta

doc. PhDr. Jana Chamonikolasová, PhD.

Masarykova univerzita, Filozofická fakulta

doc. PhDr. Adela Böhmerová, CSc.

Univerzita Komenského v Bratislavě, Slovenská republika